

Sygn. akt III AUa 519/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSO del. Aleksandra Mitros
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 r. w Szczecinie

sprawy K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury i wyrównanie renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt VII U 1699/14

1. oddala apelację,
2. odstępuje od obciążenia ubezpieczonego K. W. kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Aleksandra Mitros SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek

Sygn. akt III AUa 519/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2014 roku Zakład ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił K. W. prawa do wypłaty odszkodowania z tytułu wypłaconej renty za okres 3 lat. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy wynosi 24% kwoty bazowej oraz po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych i po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych. Organ nie stwierdził błędów w naliczaniu tego świadczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej uchylenie oraz wypłatę wyrównania kwoty z tytułu źle obliczonej renty za okres 3 lat od 21 września 2012 roku wstecz – do dnia prawomocnego rozstrzygnięcia przez Sąd.

W uzasadnieniu wskazał, że w decyzji ZUS z 19 września 2012 roku o ponownym ustaleniu wysokości emerytury organ rentowy przyznał, że dokonał ponownie przeliczenia renty i dopiero na tej podstawie obliczył emeryturę. Wobec powyższego, rentę ubezpieczony otrzymywał w zaniżonej wysokości i skorygowanej dopiero przy obliczaniu emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu przytoczył przepisy art. 53 ust. 1, 3, 4, art. 55, art. 62 ust. 1 oraz art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz wskazał, że decyzją z 15 kwietnia 2012 roku przyznał ubezpieczonemu emeryturę z urzędu od (...), tj. od osiągnięcia wieku 65 lat. Podstawa wymiaru emerytury wyniosła 2646,14 zł, a jej wysokość 1556,20 zł. Ponieważ ustalona wysokość emerytury była niższa od dotychczas pobieranej renty, została podwyższona do kwoty tej renty. Decyzją z 10 września 2012 roku dokonano ponownego przeliczenia emerytury przyznanej z urzędu. Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w kwocie po waloryzacji oraz kwotę bazową obowiązującą w marcu 2012 roku tj. 2974,69 zł. Wysokość emerytury ustalono na kwotę 1821,00 zł i dokonano wyrównania świadczenia za okres od (...) do 30 września 2012 roku. Organ rentowy nie stwierdził błędów przy naliczaniu renty z tytułu niezdolności do pracy wnioskodawcy i nie korygował wysokości świadczenia rentowego, a jedynie dokonał ponownego przeliczenia emerytury przyznanej z urzędu i wypłacił z tego tytułu wyrównanie.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 2 lipca 2014 roku ponownie ustalono wysokość emerytury K. W. z urzędu od (...). Przy obliczeniu emerytury Zakład uwzględnił 379 miesięcy okresów składkowych oraz 13 miesięcy okresów nieskładkowych, wskaźnik podstawy wymiaru ustalił na 141,69%, a wysokość podstawy wymiaru po ponownym ustaleniu jej ustaleniu z uwzględnieniem waloryzacji kwotowej w wysokości 71 zł z marca 2012 roku na kwotę 2923,15 zł od marca 2014 roku. Ustalona na ww. podstawach wysokość emerytury wyniosła od 1 marca 2014 roku 1976,83 zł. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono do obliczenia składnika emerytury przysługującego za okresy składkowe i nieskładkowe – podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy, w wysokości uwzględniającej waloryzację do (...), a do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, kwotę bazową obowiązującą (...), tj. w miesiącu przyznania emerytury ($24\% \times 2974,69 \text{ zł} = 713,93 \text{ zł}$). Nadto, na podstawie tej decyzji wyrównano ubezpieczonemu wysokość przysługującego mu świadczenia za okres od (...) do 30 czerwca 2014 roku w kwocie 1441,51 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji K. W. wniósł o jej uchylenie i przeliczenie ponownie oraz o ponowne przeliczenie waloryzacji, która w jego ocenie była zaniżona, a także ponowne przeliczenie kapitału początkowego. W uzasadnieniu wskazał, że zaniżono mu emeryturę oraz rentę, a decyzja o waloryzacji oraz ustaleniu kapitału początkowego zostały wydane na podstawie zaniżonych dochodów.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu wskazał na treść decyzji z 10 września 2012 roku oraz wyjaśnił, że po stwierdzeniu, że decyzją tą ustalono wysokość emerytury w błędnej wysokości – nie uwzględniającej waloryzacji kwotowej w wysokości 71 zł z marca 2012 roku - wydał decyzję korygującą ten błąd w dniu 2 lipca 2014 roku. Nadto wskazał, że po ustaleniu prawidłowej wysokości świadczenia K. W., wypłacono ubezpieczonemu należne mu wyrównanie za okres od (...) do 30 czerwca 2014 roku. Nadto organ wskazał, że kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczeni społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek.

Postanowieniem z dnia 1 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie połączył do wspólnego rozpoznania i wyrokowania ww. sprawy.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2015r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania ubezpieczonego.

Sąd I instancji ustalił, że decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 28 października 1988 roku przyznano K. W. prawo do renty inwalidzkiej trzeciej grupy inwalidów. Po przyznaniu tego prawa K. W. pozostawał w zatrudnieniu przez okres ponad 30 miesięcy. Decyzją z 15 marca 2008 roku organ rentowy ponownie ustalił wysokość

renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczonego. Ustalenie wysokości świadczenia ubezpieczonego polegało na obliczeniu renty od kwoty bazowej podwyższonej do 100% przeciętnego wynagrodzenia, przyjętego do obliczenia wysokości tego świadczenia. Przy obliczaniu renty organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 379 miesięcy okresów składkowych oraz 14 miesięcy okresów nieskładkowych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 141,72%, a renta po ponownym ustaleniu jej wysokości, z uwzględnieniem waloryzacji przypadających do 29 lutego 2008 roku, na dzień 1 marca 2008 roku wyniosła 1276,81 zł, zaś wysokość renty zwaloryzowanej wskaźnikiem 106,50% od 1 marca 2008 roku – 1359,80 zł. Przy czym tej decyzji ubezpieczony nie zaskarżył. Decyzją z 2 czerwca 2009 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do ponownego obliczenia wysokości renty wskazując, że przeliczeniu podlega podstawa wymiaru emerytury lub renty ostatnio przyjęta do obliczenia świadczenia, a do ustalenia podstawy wymiaru renty ubezpieczonego przyjęto wyłącznie udokumentowaną faktyczną wysokość uzyskanego wynagrodzenia. Decyzji tej ubezpieczony również nie zaskarżył. Wysokość renty K. W. po waloryzacji w 2009 roku (106,10%) wyniosła 1442,75 zł od 1 marca 2009 roku, a po waloryzacji w 2010 roku (wskaźnik 104,62%) wyniosła 1509,41 zł od 1 marca 2010 roku. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 15 kwietnia 2012 roku znak (...) przyznano K. W. od (...), tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego 65 lat, emeryturę z urzędu. W związku z przyznaniem emerytury prawo do renty ustało z dniem (...). Przy obliczeniu emerytury organ uwzględnił ustalony na dzień (...) wymiar – 31 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 1 roku i 2 miesięcy okresów nieskładkowych. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru renty. Wskaźnik podstawy wymiaru ustalony na dzień (...) wyniósł 141,72%, a podstawa wymiaru ustalona na ten dzień – 2646,13 zł. Wysokość emerytury na dzień (...) wyniosła 1556,20 zł miesięcznie i jako niższa od dotychczas wypłacanej renty uległa podwyższeniu do kwoty tej renty i wyniosła od (...) 1627,20 zł. W odwołaniu od tej decyzji K. W. zarzucił bezprawne ustalenie wysokości emerytury niższej niż renta i zażądał wypłaty odszkodowania z tytułu błędnie naliczonej renty za okres 3 lat, liczony od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 roku oddalono odwołanie, a wniosek o wyrównanie renty do wysokości emerytury ustalonej w decyzji z dnia 10 września 2012 roku przekazano do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S..

Sąd Okręgowy ustalił, że po ponownym przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury i ponownym ustaleniu jej wysokości organ rentowy, na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wydał w dniu 10 września 2012 roku decyzję o ponownym ustaleniu wysokości emerytury od (...). Przy obliczeniu emerytury Zakład uwzględnił 31 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok i 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Wskaźnik podstawy wymiaru ustalony na dzień (...) wyniósł 141,69%. Wysokość podstawy wymiaru po ponownym ustaleniu w dniu (...) wyniosła 2646,13 zł. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono do obliczenia składnika emerytury przysługującego za okresy składkowe i nieskładkowe podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości uwzględniającej waloryzację do (...), a do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, nową kwotę bazową obowiązującą 1 marca 2012 roku, tj. w miesiącu przyznania emerytury w wysokości 2974,69 zł ($24\% \times 2974,69 = 713,93$ zł.). Wysokość emerytury od 1 października 2012 roku wyniosła 1821,00 zł. Za okres od (...) do 30 września 2012 roku wypłacono ubezpieczonemu wyrównanie w kwocie 1341,00 zł wraz ze świadczeniem za październik 2012 roku. Decyzja z 10 września 2012 roku nie uwzględniała przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczenia oraz wysokości emerytury ubezpieczonego waloryzacji kwotowej z marca 2012 roku w wysokości 71 zł. W okresie poprzedzającym wydanie decyzji z 2 lipca 2014 roku organ rentowy stwierdził, że stosowany przez Zakład system informatyczny, przy obliczaniu wysokości świadczenia K. W. w decyzji z 10 września 2012 roku błędnie nie uwzględnił kwotowej waloryzacji z marca 2012 roku, a obliczone świadczenie było z tego względu zaniżone i wymagało korekty oraz wyrównania.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne, Sąd Okręgowy uznał odwołania ubezpieczonego za nieuzasadnione. Podkreślił, że K. W. kwestionował wysokość wypłacanej mu w okresie trzech lat wstecz od dnia 21 września 2012 roku – renty z tytułu niezdolności do pracy, wysokość kapitału początkowego oraz wysokość emerytury po waloryzacji.

Sąd I instancji wskazał, że mechanizm obliczania emerytury uregulowany jest w przepisach ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2013 r., poz. 1440 ze zm. dalej ustawa emerytalna). Dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w

życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy (art. 173 ust. 1). A contrario, w przypadku osób urodzonych przed końcem 1948 roku (a zatem także w przypadku K. W. urodzonego (...)), przepisy prawa polskiego nie przewidują obliczania kapitału początkowego. Wniosek ubezpieczonego o przeliczenie mu wysokości kapitału początkowego Sąd Okręgowy uznał zatem za bezprzedmiotowy.

Sąd Okręgowy podniósł, w odniesieniu do prawidłowości ustalonej przez organ rentowy wysokości emerytury K. W., że zgodnie z art. 53 ust. 1 ww. ustawy emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55

Przy tym, zgodnie z art. 21 ust. 1 i 2 cyt. ustawy podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Zgodnie zaś z art. 53 ust 3 ustawy emerytalnej, emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu tego nie stosuje się jedynie w przypadku, gdy zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Powyższy mechanizm został zastosowany w odniesieniu do świadczenia K. W., który po uzyskaniu prawa do renty w 1988 roku przepracował okres ponad 30 miesięcy. Pozwala on na zastosowanie wobec osób, posiadających przed uzyskaniem prawa do emerytury, prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy – nowej kwoty bazowej (z daty przyznania prawa do emerytury), jednak wyłącznie w odniesieniu do części świadczenia o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Kwota bazowa (zdefiniowana w art. 19 cyt. ustawy) wynosi 100 % przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym. Jest ona ustalana corocznie i obowiązuje od dnia 1 marca każdego roku kalendarzowego do końca lutego następnego roku kalendarzowego (art. 19a). Ogłasza ją w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do 9 roboczego dnia lutego każdego roku Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (art. 20). Podstawą wymiaru jest więc kwota bazowa pomnożona przez wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, czyli średnią arytmetyczną stosunków podstaw wymiaru składek ubezpieczonego do przeciętnych wynagrodzeń w poszczególnych latach. Zasadą jest ustalanie wysokości świadczenia w oparciu o kwotę bazową ustaloną na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego. Możliwość zastosowania nowej kwoty bazowej ustawodawca przewidział m.in. w sytuacji, w której po uzyskaniu świadczenia ubezpieczony przepracował ponad 30 miesięcy. W świetle powyższego, Sąd I instancji uznał, że zastosowanie tego przepisu w odniesieniu do K. W. w decyzji z 10 września 2012 roku było co do zasady prawidłowe. Przy obliczaniu bowiem składnika emerytury przysługującego za okresy składkowe i nieskładkowe zastosowano podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy, zaś przy obliczaniu składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej zastosowano – na podstawie art. 53 ust. 4 nową kwotę bazową, obowiązującą w miesiącu przyznania prawa do emerytury (marzec 2012 roku), tj. 2974,69 zł.

Sąd I instancji podkreślił, że decyzja z 10 września 2012 r. w żaden sposób nie dotyczyła wysokości przysługującej ubezpieczonemu do dnia 2 marca 2012 roku renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy nie przyznał się do błędu przy obliczaniu renty z tytułu niezdolności do pracy ani też nie zaniżał wysokości świadczenia rentowego K. W. w okresie poprzedzającym przyznanie mu prawa do emerytury. Wydanie tej decyzji było następstwem przeliczania emerytur przyznawanych rencistom po ukończeniu tzw. powszechnego wieku emerytalnego – na podstawie wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach ZUS (od nowa). Możliwość przeliczenia świadczenia K. W. i ustalenia emerytury w wysokości wyższej niż renty spowodowane było ustaleniem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., że po uzyskaniu prawa do renty K. W. przepracował ponad 30 miesięcy. Ustalenie to skutkowało powstaniem możliwości zastosowania przy ustalaniu wysokości nowego świadczenia emerytalnego - do tzw. części socjalnej świadczenia nowej, wyższej kwoty bazowej, aktualnej na dzień nabycia uprawnień do emerytury, tj. na dzień (...). Zastosowanie nowej kwoty bazowej było możliwe jednak wyłącznie w odniesieniu do nowego świadczenia (emerytury), nie zaś do świadczenia rentowego przysługującego ubezpieczonemu przed dniem (...). Wobec bowiem przejścia K. W. z renty na emeryturę pojawiła się możliwość ponownego, korzystniejszego dla niego, obliczenia wysokości emerytury, ze względu na przepracowanie przez ubezpieczonego ponad 30 miesięcy po nabyciu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Żądanie więc ubezpieczonego wyrównania mu świadczenia rentowego za okres trzech lat poprzedzających dzień 21 września 2012 roku nie mogło w ocenie Sądu meriti zostać uwzględnione. Sąd ten podkreślił także, że wyrównanie kwoty pomiędzy ustaloną pierwotnie wysokością emerytury (ustaloną 15 kwietnia 2012 roku, wyłącznie na podstawie dotychczasowej podstawy wymiaru renty), a wysokością emerytury ustaloną ponownie 10 września 2012 roku w oparciu o nową kwotę bazową (2974,69 zł) w tzw. części socjalnej emerytury, zostało ubezpieczonemu wypłacone.

Sąd I instancji wskazał także, że przy ustalaniu wysokości emerytury w decyzji z 10 września 2012 roku, stosowany przez Zakład system informatyczny, nie uwzględnił przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczenia, zastosowanej w 2012 roku kwotowej waloryzacji, przez co świadczenie ubezpieczonego było wypłacane w zaniżonej kwocie. mechanizm waloryzacji nie był zastosowany jedynie w 2012 roku. Na podstawie ustawy z dnia 13 stycznia 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych usta (Dz.U. z 2012r., poz. 118) w 2012 roku dokonano – od 1 marca – tzw. kwotowej waloryzacji podstawy wymiaru świadczenia Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez pomnożenie podstawy wymiaru świadczenia przez wskaźnik stanowiący iloraz zwaloryzowanej kwoty świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i kwoty tego świadczenia ustalonej na dzień poprzedzający termin waloryzacji (71 zł). W ocenie Sądu meriti więc, obliczona przez organ rentowy kwota wyrównania należnego K. W. za okres od przyznania mu prawa do emerytury z urzędu ((...)) do miesiąca poprzedzającego ponowne ustalenie wysokości emerytury w kwocie uwzględniającej pominiętą wcześniej waloryzację kwotową z marca 2012 roku, była w pełni prawidłowa. Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, że choć decyzja z 10 września 2012 r. ze względu na pominięcie waloryzacji z marca 2012 roku na kwotę 71 zł – była w tym zakresie błędna, to wysokość świadczenia emerytalnego K. W. ustalonego decyzją z 2 lipca 2014 roku była prawidłowa, tak w zakresie zastosowanych przez organ rentowy przepisów, jak i obliczeń arytmetycznych.

Sąd I instancji zaznaczył, że przy rozstrzygnięciu niniejszego sporu zastosowanie znalazła zasada wyrażona w art. 6 k.c., stosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. ubezpieczony zaprzeczając ustaleniom organu rentowego, powinien w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych przez organ rentowy ustaleń, ale również wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji. Ubezpieczony temu obowiązкови zaś nie sprostął, w szczególności zaś nie wskazał na żadne okoliczności, które uzasadniałyby jego twierdzenia o obliczeniu emerytury w oparciu o zaniżone dochody.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony. W wywiedzionej apelacji podniósł, że organ rentowy sam przyznał, iż wypłacał rentę na podstawie źle obliczonej podstawy wymiaru, a także zaniżył wysokość emerytury.

Tak argumentując K. W. wniósł o zmianę wyroku przez przyznanie mu wyrównania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz od ubezpieczonego, w całości podzielając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonego nie zasługiwała na uwzględnienie. W ocenie sądu apelacyjnego, sąd pierwszej instancji poprawnie przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe oraz ustalił stan faktyczny w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego, a także dokonał wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Odwoławczy podzielił zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, Lex nr 585720).

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny zaznacza, że przedmiotem niniejszego postępowania była prawidłowość decyzji z dnia 1 kwietnia 2014 roku i 2 lipca 2014 roku.

Jak trafnie wskazał Sąd I instancji wydanie decyzji z 10 września 2012 roku było następstwem przeliczania emerytur przyznawanych rencistom po ukończeniu tzw. powszechnego wieku emerytalnego. Ubezpieczony bowiem w momencie spełnienia warunków do przyznania emerytury pozostawał na rencie (przyznanej decyzją z 28 października 1988 roku), co też spowodowało ustalenie prawa do emerytury z urzędu decyzją z dnia 15 kwietnia 2012 r. Organ rentowy przeliczył więc na podstawie wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach świadczenie K. W. i ustalił emeryturę w wysokości wyższej niż pobierana wcześniej renta, ponieważ ubezpieczony w okresie pobierania renty przepracował ponad 30 miesięcy. Fakt pracy ubezpieczonego w okresie pobierania renty pozwolił na zastosowanie przy ustalaniu świadczenia emerytalnego nowej, wyższej kwoty bazowej, aktualnej na dzień nabycia uprawnień emerytalnych (...). Należy nadmienić, że decyzja ta była konsekwencją popełnionego wcześniej (w decyzji z 15 kwietnia 2012 r) przez organ rentowy błędu w postaci nieuwzględnienia okresu aktywności zawodowej w czasie pobierania świadczenia rentowego. Zastosowanie jednakże nowej kwoty bazowej dotyczyć mogło wyłącznie emerytury, nie zaś pobieranej wcześniej renty. Należy podkreślić, że jednocześnie wypłacono ubezpieczonemu wyrównanie w oparciu o nowoprzyjętą kwotę bazową za okres od (...) do 30 września 2012 roku.

Mając na względzie zarzuty ubezpieczonego Sąd Apelacyjny zaznacza, że ubezpieczony nie kwestionował wysokości wcześniej pobieranej renty, czego świadectwem jest brak wniesionych odwołań od prawomocnych decyzji - ustalających jej wysokość, a także odmawiającej prawa do ponownego obliczenia jej wysokości (28 października 1988 rok, 15 marca 2008 rok oraz 2 czerwca 2009 rok). Z powyższych przyczyn odmowa prawa do wypłaty odszkodowania z tytułu wypłaconej renty za okres 3 lat od 21 września 2012 roku wstecz była w całości uzasadniona, co też Sąd Okręgowy zauważył i precyzyjnie uzasadnił.

Decyzja z dnia 10 września 2012 roku jednakże z uwagi na błąd systemu informatycznego ZUS również obarczona była błędem, ponieważ nie uwzględniała przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczenia, zastosowanej w 2012 roku kwotowej waloryzacji, przez co świadczenie ubezpieczonego było wypłacane w zaniżonej kwocie. Jak wskazał Sąd I instancji nieuwzględnienie tej waloryzacji przy obliczaniu świadczenia emerytalnego K. W. zostało dostrzeżone przez organ rentowy dopiero w lipcu 2014 roku i po doliczeniu kwoty 71 zł do wypłacanego ubezpieczonemu świadczenia oraz wysokości podstawy wymiaru emerytury za kolejne miesiące przypadające po (...) – wypłacono ubezpieczonemu należne mu wyrównanie za okres od (...) do 30 czerwca 2014 roku w łącznej kwocie 1441,51 zł. Stąd też prawidłowo Sąd Okręgowy uznał, że kwota wyrównania należnego K. W. za okres od przyznania mu prawa do emerytury z urzędu do miesiąca poprzedzającego ponowne ustalenie wysokości emerytury w kwocie uwzględniającej pominiętą wcześniej waloryzację kwotową z marca 2012 roku, była prawidłowa.

Słusznie Sąd I instancji zaznaczył, że przy rozstrzyganiu niniejszego sporu zastosowanie znalazła zasada wyrażona w art. 6 k.c., stosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sama zasada skonkretyzowana w art. 6 k.c., jest jasna. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza, część ogólna, Stanisław Dmowski i Stanisław Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2005r., Wydanie 6). W niniejszej sprawie zaś należało przyjąć, że to po stronie ubezpieczonego spoczywała odpowiedzialność za wskazanie okoliczności i faktów znajdujących oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji, a także w apelacji. Ubezpieczony jednak temu obowiązkowi nie sprostał, w szczególności nie sformułował zarzutów, nie przedstawił żadnych dokumentów ani wyliczeń, zaś jego argumentacja sprowadzała się jedynie do nieuargumentowanej polemiki z uzasadnionym stanowiskiem organu rentowego.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego jako bezzasadną.

Sąd Apelacyjny odstąpił od obciążenia K. W. kosztami zastępstwa procesowego na podstawie art. 102 k.p.c. uznając że mógł on mieć uzasadnione przekonanie o konieczności wszczęcia niniejszego postępowania wobec doniosłego życiowo charakteru prawnego sprawy dla ubezpieczonego.

SSO del. Aleksandra Mitros SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek